

ЩЕРБИНА А. О.,
викладач кафедри загально –
правових дисциплін
(Дніпропетровський гуманітарний
університет)

УДК 342.7+681.3

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ В МИТНІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ

Досліджуються правові норми, які регулюють порядок використання персональних даних працівників митної служби та осіб, що користуються послугами митниці в процесі реалізації державної митної справи в Україні.

Ключові слова: персональні дані, митна служба, інформація з обмеженим доступом.

Исследуются правовые нормы, регулирующие порядок использования персональных данных работников таможенной службы и лиц, пользующихся услугами таможен в процессе реализации государственного таможенного дела в Украине.

Ключевые слова: персональные данные, таможенная служба, информация с ограниченным доступом.

We study the legal rules that govern the use of personal information to customs officials and individuals who use the services of customs in the customs business in Ukraine.

Key words: personal information, customs, undisclosed information.

Вступ. Сучасна система органів державного управління в Україні переживає черговий етап перебудови, одним з вагомих результатів якого є об'єднання податкової та митної служб у рамках одного міністерства – Міністерства доходів та зборів (Міндоходів). Одним із головних завдань цього міністерства є забезпечення формування та реалізація єдиної державної податкової й митної політики в частині адміністрування податків і зборів, митних платежів, боротьби з правопорушеннями в цих сферах [5]. Особливу увагу в галузі оподаткування та митної діяльності експерти приділяють інформаційній складовій процесу об'єднання цих служб, на їхній погляд, об'єднання податкової та митної служб у рамках одного міністерства підвищить ефективність наповнення бюджету за рахунок створення єдиної інформаційної бази, що істотно полегшить і прискорить процес обміну інформацією. Теоретики та практики сходяться на думці, що поліпшення обміну інформацією, зокрема моніторингу та контролю зовнішньоекономічних операцій суб'єктів господарської діяльності, позитивно позначиться на підвищенні якості перевірок і, зрештою, має призвести до збільшення надходжень до бюджету [20]. Великі завдання ставляться перед системою інформаційного забезпечення Міндоходів, проте швидка зміна законодавства та прискорене поєднання під одним керівництвом митної й податкової служб створюють умови, за яких представники влади недостатньо приділяють уваги окремим питанням інформаційного забезпечення цієї галузі. Одним із таких проблемних аспектів є забезпечення захисту персональних даних в митній службі України.

Постановка завдання. Мета статті – з'ясування основних нормативно-правових актів, що визначають порядок використання персональних даних в митній службі України, основні чинні правила забезпечення захисту такої інформації, проблеми правового регулювання інформаційних відносин в митниці під час обігу персональних даних та перспективи

удосконалення законодавства з метою підвищення ефективності реалізації положень законодавства про захист персональних даних. Предмет розгляду цього наукового дослідження – правові норми та наукові теорії, що визначають зміст і правовий режим персональних даних у процесі реалізації інформаційних відносин, учасником яких є митна служба України.

Результати дослідження. Відповідно до ст. 2 Закону України «Про захист персональних даних» [15] персональні дані визначаються як відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована. Законодавець закріплює ідентичність двох понять «персональні дані» в Законі України «Про захист персональних даних» та «інформація про фізичну особу» в Законі України «Про інформацію» [16]. Оскільки у другому абзаці ст. 11 Закону України «Про інформацію» опосередковано зазначено, що персональні дані можуть бути як конфіденційні, так і мати відкритий характер, тобто не бути інформацією з обмеженим доступом. У ч. 2 ст. 5 Закону України «Про захист персональних даних» зазначено, що персональні дані, крім знеособлених персональних даних, за режимом доступу є інформацією з обмеженим доступом. Оскільки органи державної влади, виконуючи свої функції, зобов'язані накопичувати персональні дані, за якими необхідно ідентифікувати всіх осіб, з якими вони вступають у трудові, адміністративні, господарські та інші види відносин, то в разі збільшується обсяг конфіденційного діловодства.

Аналізуючи перелік відомостей, що становлять персональні дані, нами з'ясовано, що в Законі України «Про захист персональних даних» чітко не вказано зміст відомостей, що становлять персональні дані, проте Законом України «Про інформацію» до конфіденційної інформації про фізичну особу зараховано дані про її національність, освіту, сімейний стан, релігійні переконання, стан здоров'я, а також адреса, дата й місце народження [16]. Конституційний Суд України в рішенні від 30 жовтня 1997 р. № 5-зп зарахував до конфіденційної інформації про фізичну особу ще й відомості про її майновий стан та інші персональні дані [18], а в рішенні від 20 січня 2012 р. № 2-рп/2012, даючи офіційне тлумачення ч. 1, 2 ст. 32 Конституції України, пояснив, що до інформації про особисте та подружнє життя особи (персональні дані про неї) входять відомості про національність, освіту, сімейний стан, релігійні переконання, стан здоров'я тощо [19]. Таким чином, Конституційний Суд України вважає, що перелік даних про особу, які визнаються як конфіденційна інформація, не є вичерпним. Значний обсяг інформації до персональних даних зараховано і Рекомендаціями МОЗ від 04.05.2012 р. № 11-02-09/10–63 [17]. Ця ситуація свідчить про необхідність створення великої кількості баз даних за всіма напрямками діяльності органів державної виконавчої влади, у тому числі органами митної служби України як на працівників цих установ, так і на громадян, які звертаються до них по допомогу.

Законодавче розуміння, що необхідність складення такої значної кількості документів, представлених картотеками, журналами обліку, договорами про нерозголошення, дозволами на використання і т. д. значно гальмуватиме швидкість виконання державними органами їх безпосередніх обов'язків, призвело до полегшення адміністративних процедур, пов'язаних із реєстрацією баз даних. Законом України від 20.11.2012 р. № 5491-VI «Про внесення змін до Закону України «Про захист персональних даних» роботодавців звільнено від обов'язку реєструвати такі бази персональних даних, як «Працівники», тобто ведення яких пов'язано із забезпеченням та реалізацією трудових відносин [10]. Таким чином, митні органи вже не зобов'язані реєструвати бази даних своїх працівників, проте дотримуватись основних вимог Закону України «Про захист персональних даних» щодо персональних даних їх працівників зобов'язані з урахуванням норм трудового законодавства та нормативно-правових актів, що регулює порядок проходження служби в митних органах. Так, Порядок присвоєння спеціальних звань митної служби України визначає, що для отримання звання дійсного державного радника митної служби необхідно надати до служби біографічну довідку; копію документа про призначення на посаду; копію акта щодо присвоєння попереднього спеціального звання митної служби; копію першої сторінки та сторінки трудової книжки із

записом про присвоєння попереднього спеціального звання митної служби [8]. Зазначені відомості є безпосередньо персональними даними, проте сам нормативно-правовий документ не містить основних правил використання цих персоналізованих відомостей, том, на наш погляд, необхідно помістити до тексту цього акта вимогу до працівників митної служби про дотримання правил використання персональних даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних». Інший документ, що безпосередньо стосується регламентації трудових відносин службовців митниць, а саме Положення про порядок і умови проходження служби в митних органах України, визначає, що основним документом для визначення стажу роботи є трудова книжка, а також довідки, військовий білет, витяги з наказів, особові рахунки та відомості про видачу заробітної плати, інші документи, що містять дані про місце й час роботи [6]. Ці документи містять персональні дані службовця митниці, їх використання має здійснюватись відповідно до законодавства про захист персональних даних. Тому, на наш погляд, одними з необхідних змін до цих нормативно-правових актів, що регламентують порядок проходження служби в митних органах, є доповнення їх основними правилами використання та захисту персональних даних працівників митної служби при внутрішньо організаційних відносинах.

Представники влади врахували пропозиції науковців щодо полегшення процедури використання персональних даних за рахунок виключення з кола впливу Закону України «Про захист персональних даних» персональних даних найманих працівників, оскільки, на думку І. Б. Усенко, ця частина відносин добре врегульована трудовим законодавством. Тобто реєстрації, пропонує науковець, слід піддавати тільки бази даних, що спрямовані, так би мовити, назовні і стосуються людей, які не мають безпосередніх відносин з володільцем бази даних [23]. Отже, залишається відкритим питання щодо порядку реєстрації та використання баз даних осіб, що звертаються до митної служби в процесі виконання покладених на неї функцій.

Спектр інформаційних відносин під час реалізації державної митної справи значний, оскільки пов'язаний з регулюванням процесів переміщення товарів через митний кордон України, їх митним контролем та митним оформленням, застосування механізмів тарифного і нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, справлянням митних платежів, веденням митної статистики, обміном митною інформацією, веденням Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, здійсненням державного контролю нехарчової продукції під час її ввезення на митну територію України, запобіганням та протидією контрабанді, боротьбою з порушеннями митних правил, організацією і забезпеченням діяльності митних органів та іншими заходами, спрямованими на реалізацію державної політики у сфері державної митної справи [3]. Під час виконання системою митних органів покладених обов'язків виникає велике поле інформації про осіб, події, предмети тощо, відомості, які часто є інформацією з обмеженим доступом. Наприклад, особи, які переміщують речі через митний кордон, повинні передавати митниці відомості, що становлять комерційну чи банківську таємницю, містять економічні відомості, які характеризують предмет, що експортується чи імпортується, для його оцінки під час сплати митних зборів. Під час перетину митного кордону фізичними особами у розпорядження митних органів потрапляють їх персональні дані, що дублюються у значній кількості інформаційних систем і стають доступними для великої кількості працівників митниць та інших партнерських до них служб.

Для здійснення своїх повноважень Державній митній службі України законом надано право на обробку персональних даних фізичних осіб, яка відбувається в процесі опрацювання митних декларацій. Відповідно до ч. 5–7 та п. 2 ч. 8 ст. 257 Митного кодексу України формат митних декларацій, що подаються як електронні документи, базується на міжнародних стандартах електронного обміну даними; умови та порядок декларування, перелік відомостей, необхідних для здійснення митного контролю та митного оформлення, визначаються Митним кодексом. Положення про митні декларації та форми цих декларацій затверджуються Кабінетом Міністрів України, а порядок заповнення таких декларацій та інших документів, що застосовуються під час митного оформлення товарів, транспортних засобів комерційного

призначення, – центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері фінансів. Форма митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа МД-2 затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450 [12]. Порядок заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 [7]. Відповідно до цих документів перелік відомостей, що підлягають внесенню до митних декларацій, обмежується лише тими відомостями, які необхідні для цілей справляння митних платежів, формування митної статистики, а також для забезпечення дотримання вимог Кодексу та інших законодавчих актів. Митне оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення здійснюється митними органами на підставі митної декларації, до якої декларантом залежно від митних формальностей, установлених Кодексом для митних режимів, та заявленої мети переміщення вносяться, зокрема, такі відомості, в тому числі у вигляді кодів: відомості про декларанта, уповноважену особу, яка склала декларацію, відправника, одержувача, перевізника товарів. Правила заповнення граф митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа наведені в розділі II Порядку. Зокрема, у графі 54, згідно з положеннями цього розділу Порядку, зазначаються відомості про фізичну особу, яка безпосередньо склала митну декларацію: прізвище, ініціали, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний орган державної податкової служби й мають відповідну відмітку в паспорті).

Митним кодексом (ст. 11) передбачено, що інформація, яка стосується державної митної справи, отримана митними органами, може використовуватися ними виключно для митних цілей і не може розголошуватися без дозволу суб'єкта, осіб чи органу, що надав таку інформацію, зокрема, передаватися третім особам, у тому числі іншим органам державної влади, крім випадків, визначених цим Кодексом та іншими законами України. Також у цій нормі зазначається, що інформація про підприємства, громадян, а також товари, транспортні засоби комерційного призначення, які переміщуються ними через митний кордон України, що збирається, використовується та формується митними органами, вноситься до інформаційних баз даних і використовується з урахуванням обмежень, передбачених для інформації з обмеженим доступом [3]. Також працівники митної служби зобов'язані зберігати державну, службову [13] та комерційну таємницю [6]. Щодо осіб, що порушують ці правила проводяться службові розслідування [1]. До підстав проведення яких, пропонуємо віднести і порушення правил використання персональних даних.

Відповідно до ст. 21 Закону України «Про інформацію» інформацією з обмеженим доступом є конфіденційна, таємна та службова інформація. Конфіденційна – це інформація про фізичну особу, а також інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень. Конфіденційна інформація може поширюватися за бажанням (згодою) відповідної особи у визначеному нею порядку відповідно до передбачених нею умов, а також в інших випадках, визначених законом. Порядок зарахування інформації до таємної або службової, а також порядок доступу до неї регулюються законами, основним з яких є Закон України «Про доступ до публічної інформації» (ст. 6–9) [13]. Таким чином працівники митниць повинні дотримуватись основних правил використання персональних даних осіб, передавати ці відомості в процесі реалізації митницею своїх повноважень, визначених також у Типовому порядку обробки персональних даних у базах персональних даних [21]. Відповідно до зазначених документів, на наш погляд необхідно розробити та прийняти положення про обробку персональних даних в митних органах України за аналогією з Порядком складання та подання запитів на отримання публічної інформації, розпорядником якої є Державна митна служба України [9]. У запропонованому нормативному акті необхідно врахувати основні положення, що стосуються захисту зафіксованої також відео-та фото-персоніфікованої інформації, відповідно до Положення про інформаційно-

телекомунікаційну систему відеоконтролю Державної митної служби України [14]. Особливої уваги потребуватиме у майбутньому розробка правил використання персональних даних у Єдиній автоматизованій інформаційній системі Держмитслужби, яка почала створюватися ще у 1992 р., коли служба існувала як Державний митний комітет України (до 29 листопада 1996 р.) [4] та в перспективі в системі «Електронна митниця». Ураховуючи завдання, покладені Президентом і Урядом України на митну службу, спрямовані на наближення митних правил України до світових норм і стандартів, у 2006 р. Держмитслужбою України розроблено Концепцію створення системи «Електронна митниця». Метою Концепції є визначення стратегії створення багатофункціональної комплексної системи «Електронна митниця» на базі Єдиної автоматизованої інформаційної системи митної служби України як одного з механізмів забезпечення митної безпеки України [2], упровадження якої розраховано до 2013 р. Створення Електронної митниці, спрямоване на зміцнення митної безпеки України, забезпечить оперативне отримання актуальної й достовірної інформації про наміри щодо здійснення зовнішньоекономічних операцій, створення умов для прискорення процедур митного контролю та митного оформлення, поліпшення соціального та інформаційного обслуговування населення, сприятиме вдосконаленню інформаційної інфраструктури митної служби в Україні.

Запровадження електронної митниці полегшить обмін митною інформацією між Україною та іноземними державами. Тому перспективним напрямом удосконалення законодавства про захист персональних даних в митній справі є розробка та внесення відомостей про збереження персональних даних у міжнародних документах про взаємодію в митних справах, як це зазначено, наприклад, в Угоді між Урядом України та Урядом Королівства Норвегія. Положення цього документа визначають такі правила використання персональних даних в цілях митної справи: 1) отримані персональні дані мають використовуватися лише з метою і згідно з умовами, визначеними запитуваним органом; 2) запитуваний орган може встановити додаткові обмеження щодо використання персональних даних, якщо заплановане використання загрожуватиме захистові персональних даних зареєстрованих осіб, або в будь-який інший спосіб може призвести до конфлікту з національним законодавством, що діє на території держави Договірної Сторони, в якій отримано запит; 3) на запит митного органу, який надав персональні дані, митний орган, що їх отримав, має надати пояснення та звіт про використання цих персональних даних; 4) персональні дані можуть передаватися лише тим підрозділам митних органів, які відповідають за дотримання митного законодавства; 5) така інформація передається іншим органам лише за умови попередньої письмової згоди митного органу, що її надав; 6) митний орган, що надає персональні дані, повинен забезпечити дійсність і точність інформації, що передається; 7) неправильні або неповні дані, чи такі, що не мають значення для справи, можуть виправлятися або знищуватися; 8) персональні дані знищуються, коли минає потреба в їхньому використанні; 8) персональні дані мають реєструватися у відповідних журналах та надійно захищатися від оприлюднення, змінення, знищення, пошкодження та несанкціонованого доступу [24]. Зазначені правила використання персональних даних, на наш погляд, мають запроваджуватися також у національному законодавстві при взаємодії митних органів з іншими службами, що, на наш погляд, посилить ефективність системи захисту персональних даних у процесі їх використання суб'єктами владних повноважень.

Висновки. Правове регулювання використання персональних даних в митних органах, що ще недостатньо розвинене, на наш погляд, потребує доповнення нормативних актів, котрі регулюють діяльність митних органів, положеннями, що відображають основні вимоги чинного законодавства про захист персональних даних. Для врегулювання питання використання персональних даних працівників митних органів необхідно доповнити Порядок присвоєння спеціальних звань митної служби України та Положення про порядок і умови проходження служби в митних органах України положеннями, які визначатимуть обов'язок працівників митниці забезпечувати захист персональних даних працівників у внутрішньо організаційних відносинах. Для виконання цього обов'язку працівниками митниці

пропонуємо доповнити перелік підстав проведення службових розслідувань в митних органах порушенням правил використання персональних даних.

Систематизуючу роль у дотриманні законодавства про захист персональних даних в митних органах відіграє розробка та прийняття положення про обробку персональних даних в митних органах України. Цей документ повинен містити: перелік відомостей, що становлять персональні дані в митній справі; перелік документів, у яких ця інформація може міститись; перелік посадових осіб митної служби, що забезпечуватимуть захист персональних даних; підстави та порядок передання цих відомостей до різних відомств; зразки розписок про згоду передання персональних даних для потреб митної служби та угоди про нерозголошення персональних даних працівниками митниць тощо. Особливої уваги потребуватиме у майбутньому розробка правил використання персональних даних в системі «Електронна митниця».

Список використаних джерел:

1. Інструкція про порядок організації та проведення службового розслідування і службової перевірки в митній службі України: наказ Державної митної служби України 13.08.2010 № 918 // Офіційний вісник України від 25.02.2011. – № 12. – С. 82. – Ст. 532. – Код акта 54867/2011.

2. Концепція створення багатофункціональної комплексної системи «Електронна митниця» : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2008 р. № 1236-р // Офіційний вісник України від 29.09.2008 р. – № 71. – С. 51. – Ст. 2392. – Код акта 44416/2008.

3. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44–45. – № 46–47. – № 48. – Ст. 552.

4. Пашко П. В. Митні інформаційні технології : навч. посіб. [Електронний ресурс] Пашко П. В. – Митна справа в Україні. – 2011. – Режим доступу до журн. : http://pidruchniki.ws/18411014/informatika/mitni_informatsiyi_tehnologiyi_-_pashko_pv

5. Положення про Міністерство доходів і зборів України : Указ Президента України від 18 березня 2013 року № 141/2013 // Урядовий кур'єр від 19.03.2013 № 51.

6. Положення про порядок і умови проходження служби в митних органах України : Постанова Кабінету Міністрів України від 9 лютого 1993 р. № 97 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/97-93-%D0%BF>

7. Порядок заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа : наказ Міністерства фінансів України 30.05.2012 № 651 // Офіційний вісник України від 31.08.2012. – № 64. – С. 94. – Ст. 2629. – Код акта 63103/2012.

8. Порядок присвоєння спеціальних звань митної служби України : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2012 р. № 752 // Урядовий кур'єр від 21.08.2012. – № 150.

9. Порядок складання та подання запитів на отримання публічної інформації, розпорядником якої є Державна митна служба України : наказ Міністерства фінансів України 07.08.2012 № 893 // Офіційний вісник України від 21.09.2012. – 2012 р. – № 69. – С. 327. – Ст. 2831. – Код акта 63344/2012 Про внесення змін до Закону України «Про захист персональних даних» : Закон України від 20.11.2012 № 5491-VI // Голос України від 19.12.2012. – № 241.

10. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – С. 314. – Ст. 6.

11. Про затвердження зразків бланків єдиного адміністративного документа, додаткових аркушів, доповнень і специфікації та їх Технічного опису : наказ Міністерства Фінансів України від 22.02.2012 № 246 // Офіційний вісник України від 02.04.2012 2012 р. – № 23. – С. 132. – Ст. 899. – Код акта 60884/2012.

12. Про затвердження Інструкції про порядок обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, які містять відомості, що становлять

службову інформацію в митній службі України : наказ Державної митної служби України від 06.11.12 № 627 // Урядовий кур'єр від 10.12.1998.

13. Про затвердження Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему відеоконтролю Державної митної служби України : наказ Міністерства фінансів України 20.12.2012 № 1389 // Офіційний вісник України від 26.03.2013 р. – № 21. – С. – 281. – Ст. 717. – Код акта 66239/2013.

14. Про захист персональних даних : Закон України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 34. – С. 481.

15. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України – 1992. – № 48. – Ст. 650.

16. Рекомендації щодо розробки в закладах охорони здоров'я (освіти) галузі Положення про порядок обробки баз персональних даних «Працівники» : рекомендації МОЗ від 04.05.2012 р. № 11-02-09/10–63 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://www.arteka.ua/article/140966>

17. Рішення Конституційного Суду України у справі щодо офіційного тлумачення статей 3, 23, 31, 47, 48 Закону України «Про інформацію» та статті 12 Закону України «Про прокуратуру» (справа К. Г. Устименка) від 30 жовтня 1997 року № 5-зп Справа № 18/203-97 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. : zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-97

18. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 32, частин другої, третьої статті 34 Конституції України № 1-9/2012 від 20 січня 2012 року № 2-рп/2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. : zakon.rada.gov.ua/go/v002p710-12

19. Створення Міністерства доходів і зборів збільшить надходження до бюджету [Електронний ресурс]. – Експерти [28.12.2012 12:17]. – Режим доступу до журн. : <http://economics.unian.net/ukr/news/152037-stvorennya-ministerstva-dohodiv-i-zboriv-zbilshit-nadhodjennya-do-byudjetu-eksperti.html>

20. Типовий порядок обробки персональних даних у базах персональних даних : наказ Міністерства юстиції України від 30.12.2011 № 3659/5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0001-12/paran46#n46>

21. Угода між Урядом України та Урядом Королівства Норвегія про взаємодопомогу в митних справах : затверджено Постановою КМ № 209 від 14.02.2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://uazakon.com/document/fpart01/idx01649.htm>

22. Усенко І. Б. Коментар до Закону України «Про захист персональних даних» // Права людини в Україні: інформаційний портал Харківської правозахисної групи. – 27.02.12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://khpg.org/index.php?id=1330343937>

РОЖЕНКО Д. В.,

аспірант

(Харківський національний
університет внутрішніх справ)

УДК 342.565.4(477)

ХАРАКТЕРИСТИКА ОКРЕМИХ ПРИНЦИПІВ ПИСЬМОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ

З метою з'ясування сутності принципів письмового провадження здійснено характеристику спеціальних принципів письмового провадження, проаналізовано

